

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-18>

УДК 330.3

Хома Дмитро Михайлович

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів,
Університет економіки і підприємництва
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2298-8705>

Шевчук Ярослав Васильович

доктор економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів,
Університет економіки і підприємництва
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-2726-0080>

Dmytro Khoma, Yaroslav Shevchuk

University of Economics and Entrepreneurship

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

ANALYSIS OF UKRAINE'S INVESTMENT ATTRACTIVENESS

Анотація. У статті досліджено стан інвестиційної привабливості України в сучасних умовах. Розглянуто методику оцінки інвестиційного клімату країни. Виділено головні критерії інвестиційної привабливості України. Проаналізовано ключові позитивні та негативні фактори, що впливали на інвестиційну привабливість України в 2021–2023 роках, зокрема політичну та економічну стабільність, законодавчу базу та інфраструктурний розвиток. Наведена динаміка індексу інвестиційної привабливості нашої держави в 2021–2023 роках. Виділено основні джерела інвестицій для українських підприємств. В статті наведена інформація щодо ключових галузей для інвестицій у 2021–2023 роках. Окреслено основні проблеми та ризики, що стимулюють притік інвестицій, а також перспективи покращення інвестиційного клімату. На основі проведеного аналізу та враховуючи досвід інших країн запропоновано шляхи підвищення конкурентоспроможності України на світовому інвестиційному ринку.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість країни, інвестиційне рішення, прямі іноземні інвестиції, аналіз, динаміка.

Summary. This article explores the state of Ukraine's investment attractiveness under current conditions. It examines the methodology for assessing the country's investment climate and identifies the main criteria influencing investment appeal, including local market accessibility, the development of infrastructure and support services, macroeconomic policy and political stability, tax legislation, government regulation, trade policy, intellectual property protection, as well as currency and other risks. The article analyzes key positive and negative factors that affected Ukraine's investment attractiveness between 2021 and 2023, particularly political and economic stability, the legislative framework, and infrastructure development. The dynamics of Ukraine's investment attractiveness index during 2021–2023 are presented. Additionally, the article identifies the main sources of investment for Ukrainian enterprises and highlights the key sectors that attracted investments during this period. In the article it outlines major challenges and risks influencing investment inflows and discusses the prospects for improving the investment climate. Current risk factors for investing in Ukrainian enterprises include martial law, corruption, and underdeveloped infrastructure. On the other hand, factors facilitating investment inflows include support from the European Union, the opening of the land market, and a relatively inexpensive and skilled labor force, despite a significant labor outflow due to the ongoing war. Based on the conducted analysis and the experience of other countries, the article proposes strategies to enhance Ukraine's competitiveness in the global investment market. It concludes that improving Ukraine's investment attractiveness during wartime is possible by creating favorable conditions for investors, ensuring security guarantees, developing infrastructure, and attracting international support. A comprehensive national development approach will not only sustain the economy during the war but also lay the foundation for rapid post-war recovery.

Keywords: investments, investment climate, country's investment attractiveness, investment decision, foreign direct investment (FDI), analysis, dynamics.

Постановка проблеми. У контексті поточних геополітичних напружень, економічної нестабільності та воєнного стану інвестиційна привабли-

вість України зазнала суттєвих змін. Попри наявний потенціал для економічного зростання через міжнародну підтримку, лібералізацію ринку землі

та наявність кваліфікованої робочої сили, численні виклики, такі як політичні ризики, корупція, питання безпеки та недостатньо розвинена інфраструктура, все ще стримують приплив як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій.

У зв'язку з цим існує нагальна потреба системно оцінити сучасний стан інвестиційного клімату України, визначити основні фактори, що впливають на прийняття інвестиційних рішень, а також розробити практичні рекомендації для підвищення конкурентоспроможності країни на світовому інвестиційному ринку, зокрема в умовах війни та післявоєнного відновлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У останні роки проблема інвестиційної привабливості України активно досліджується в наукових публікаціях, аналітичних звітах та міжнародних дослідженнях. Вибіркові дослідження відзначають значний вплив політичної та економічної стабільності на інвестиційну привабливість України.

Згідно з дослідженнями Світового банку, ключовими факторами, що впливають на інвестиційну привабливість України, є правова система та боротьба з корупцією [1].

Темі підвищення конкурентоспроможності української економіки присвячено численні публікації українських вчених – фахівців у галузі еко-

номіки: Ю. Макогона [2], А. Мокія [3], М. Козоріза [4] та інших.

Більшість досліджень вказує на незмінні ризики для інвесторів, зокрема на політичну нестабільність, проблеми безпеки та корупцію, які залишаються значними перешкодами для залучення прямих іноземних інвестицій.

Таким чином, останні публікації підкреслюють необхідність комплексного підходу до покращення інвестиційного клімату в Україні, що включає як реформування внутрішніх інститутів, так і активну зовнішньоекономічну політику.

Метою статті є аналіз інвестиційної привабливості України та розробка практичних рекомендацій щодо її покращення.

Виклад основного матеріалу дослідження. «Інвестиційний клімат держави – це сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують та сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та закордонних інвесторів. Сприятливий інвестиційний клімат має забезпечити захист інвестора від інвестиційних ризиків (непередбачених фінансових втрат капіталу та доходів). Сукупність інвестиційних ризиків всебічно характеризує інвестиційний клімат від найнесприятливішого до найсприятливішого» [5, с. 271].

Інвестиційну привабливість країни оцінюють за різними критеріями (рис. 1).

Рисунок 1 – Головні критерії інвестиційної привабливості країни

Джерело: складено автором

Головні критерії інвестиційної привабливості країни:

- характеристика місцевого ринку – оцінка обсягу державного ринку, купівельна спроможність населення та можливість покращення цих показників і економіки країни в цілому. Велике значення має географічне розташування країни, а також забезпеченість її сировиною;

- доступність ринку – законодавча база, що визначає ступінь доступу інвестора до місцевого ринку та можливість на рівних працювати з місцевими компаніями;

- якість робочої сили – вартість, якість, рівень освіти та продуктивність робочої сили;

- валютний ризик – курс місцевої валюти до основних валют світової фінансової системи, який впливає на вартість експортованої продукції, порівняно з аналогічною продукцією країн-конкурентів;

- можливість репатріації капіталу – законодавство, яке не обмежує можливість переводу інвестованого капіталу і прибутків материнській компанії через дивіденди, сплату відсотків, винагороди і плату за технічну допомогу;

- захист інтелектуальної власності – забезпечення країною-реципієнтом суворого дотримання прав інтелектуальної власності, особливо в тих галузях, в яких технологія є визначальною у боротьбі з конкурентами при розробці нових продуктів (комп'ютерна техніка, фармацевтика тощо);

- торгова політика – впливає на ціну експорту та імпорту і на полегшення або ускладнення цих операцій (ставка ввізного мита, валютний курс, квоти, складний процес ліцензування або отримання дозволу);

- державне регулювання – захист прав та інтересів виробників і споживачів. Якщо держава визначає пріоритетні галузі для інвестування, створює складні процедури для схвалення іноземних інвестицій, то ці та інші заходи ускладнюють швидкий рух капіталу і перешкоджають припливу іноземних інвестицій;

- ставки податків і пільги – для підвищення інвестиційної привабливості країні необхідно запроваджувати програми для створення податкових та інших пільг;

- політична стабільність – дозволяє інвесторам не ризикувати своїм капіталом у середовищі, де часто змінюється законодавство;

- макроекономічна політика – підтримання низького і передбачуваного рівня інфляції;

- розвиненість інфраструктури та служб підтримки – шляхи, порти, аеропорти, мережа зв'язку, наявність та вартість енергії, послуги, необхідні для підтримки виробничих операцій.

Інвестиційна привабливість України у 2021–2023 роках залишалася важливою темою

для обговорення як серед іноземних, так і серед вітчизняних інвесторів. Цей період був складним через внутрішні та зовнішні виклики, однак одночасно створив можливості для інвестицій у певних галузях.

Основними факторами, що впливали на інвестиційну привабливість України в 2021–2023 роках стали:

1. Геополітичні та безпекові ризики:

Війна на сході України та загострення збройного конфлікту у 2022 році внаслідок повномасштабного вторгнення Росії значно знизили рівень довіри інвесторів.

Ризик фізичного знищення активів та нестабільність безпекового середовища стали ключовими стримуючими факторами для іноземних інвесторів.

2. Макроекономічна стабільність:

До 2022 року Україна демонструвала економічне зростання, хоч і повільне, з акцентом на реформування окремих секторів.

Інфляція, девальвація гривні та зростання бюджетного дефіциту у 2022–2023 роках через військові витрати створили макроекономічну напругу.

3. Політична воля до реформ:

Україна продовжувала реформи у таких сферах, як діджиталізація (Дія), земельна реформа (відкриття ринку землі у 2021 році), дерегуляція та реформа енергетичного сектора.

Однак проблеми із судовою системою, корупція та недостатня прозорість все ще залишалися стримуючими факторами.

4. Міжнародна підтримка:

Значна фінансова допомога від ЄС, США та міжнародних фінансових організацій (МВФ, Світового банку) у вигляді кредитів і грантів сприяла підтримці економіки.

Програми партнерства, такі як «Механізм відновлення України», почали формувати основу для післявоєнного інвестування.

Інвестиційну привабливість на макrorівні вимірюють спеціальним коефіцієнтом – індексом інвестиційної привабливості, розрахунок якого було запроваджено Європейською Бізнес-Асоціацією. Оцінку проводять експертним методом за шкалою Лайкерта, яка має 5 градацій, де 1 – це вкрай негативно, 5 – вкрай позитивно, 3 – нейтрально (рис. 2).

Згідно з дослідженням Європейської Бізнес Асоціації та Gradus Research, показник Індексу інвестиційної привабливості України у 2021 році був на більш нейтральному рівні – 2,73 бали, у 2022 році зменшився – 2,48 бали, у 2023 році – 2,44 бали (з 5 можливих).

Опитування у 2023 році топменеджерів членських компаній ЄБА щодо інвестиційного клімату в Україні демонструє рисунок 3.

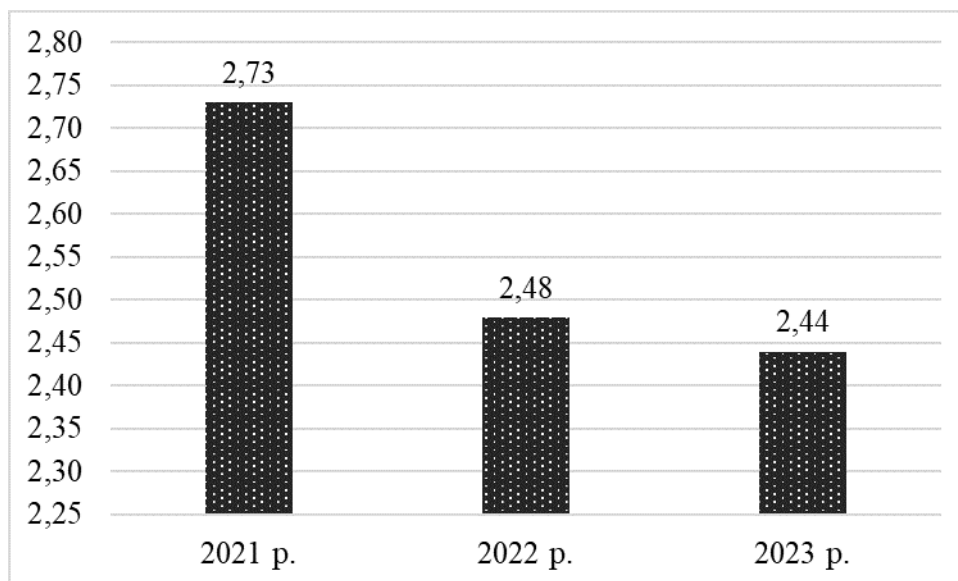

Рисунок 2 – Динаміка індексу інвестиційної привабливості України в 2021–2023 роках

Джерело: складено автором на основі [6]

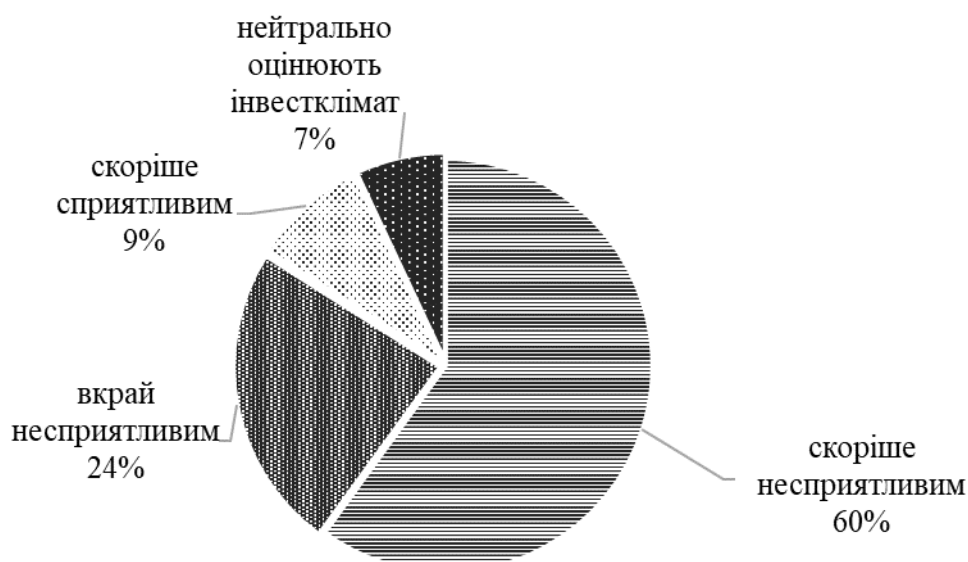

Рисунок 3 – Оцінка інвестиційного клімату в Україні топ-менеджерами ЄБА в 2021–2023 роках

Джерело: складено автором на основі [6]

Серед опитаних у 2023 році топ-менеджерів членських компаній ЄБА у 2023 році вважають інвестиційний клімат в Україні швидше несприятливим 60%, 24% вважають його край несприятливим, 9% – швидше сприятливим.

У 2023 році вдвічі зросла кількість топ-менеджерів, які вважають вигідними нові інвестиції в Україну, порівняно з 2022 роком. 57% топ-компаній мають наміри інвестувати в Україну під час війни, а 79% — долучатися до відбудови.

«Українська економіка та бізнес зазнають колосальних збитків через повномасштабну війну.

Вони стикаються з наслідками бойових дій, знищення інфраструктури, міграції людей за кордон і не тільки. Проте економіка не зупиняється, а бізнес демонструє виняткову стійкість» [7].

74% компаній досягли запланованих фінансових результатів у 2023 році. З цих 74% 27% досягли навіть більше, ніж планували в 2022 році. Водночас 24% бізнесів не змогли прийти до очікуваних фінансових показників.

Основними джерелами інвестицій для підприємств є: власні кошти підприємств, а саме прибуток та амортизаційний фонд, кредити комер-

ційних банків, кошти державного та місцевих бюджетів, ресурси фондового ринку та прямі іноземні інвестиції.

В умовах економічної кризи, спричиненої війною, прямі іноземні інвестиції є важливим джерелом для економічного розвитку України, сприяючи модернізації галузей, створенню робочих місць та підвищенню конкурентоспроможності на міжнародному ринку. Динаміка обсягів прямих іноземних інвестицій в Україні протягом 2021–2023 років наведена на рис. 4.

У 2021 р. в Україні був найвищий за останні роки показник інвестицій – 6687 млн дол. США. У 2022 р., у зв'язку з повномасштабним вторгненням на територію України та економічною нестабільністю, обсяг прямих іноземних інвестицій різко зменшився до 1152 млн дол. США. У 2023 році відбулося часткове відновлення інвестицій до 4247 млн дол. США.

Як видно на рис. 4, динаміка прямих іноземних інвестицій в економіку України мала різкі коливання, які залежали як від внутрішніх, так і зовнішніх чинників, проте політична та економічна нестабільність продовжує негативно впливати на інвестиційну привабливість економіки України.

Основними негативними чинниками, які впливали і продовжують впливати на інвестиційну привабливість України є: суттєве податкове навантаження на суб'єкти господарювання, корупція на різних рівнях влади, низький рівень захисту ринкових прав і свобод інвесторів, військовий стан в Україні (атаки на енергосистему, пошкоджена інфраструктура, невизначеність), слабка судова система.

Водночас, Україна покращила свій інвестиційний потенціал завдяки отриманню статусу кандидата в ЄС, відміні мит та квот на експорт з України та введення безвізу з країнами ЄС.

Також варто зазначити, що значними перевагами саме України є її родючі ґрунти, агропромислові та мінеральні ресурси, сприятливий клімат, зручне географічне розташування на перетині шляхів Європи та Азії, відносно дешева та кваліфікована робоча сила, достойний рівень науково-дослідних розробок в різних галузях. Але, не зважаючи на всі ці переваги інвестиційний клімат в Україні на сьогодні залишається ризикованим.

Найбільшими країнами-інвесторами для України були: Кіпр, Нідерланди, Велика Британія, Німеччина, Швейцарія, Австрія, Франція, Польща, Угорщина, Люксембург та інші країни ЄС.

Необхідно відзначити, що на країни ЄС припадає близько 75% від усього обсягу прямих іноземних інвестицій, США – близько 2%.

Зауважимо, що «такі країни, як Кіпр, Нідерланди, Люксембург, є офшорними зонами. Інвестиції з таких країн, є коштами, вилученими з бюджету нашої країни, заробленими завдяки хабарництву та несплаті податків. Економіка України відчуває негативний вплив від таких зон, адже відбувається значний відтік капіталу до цих країн, недоотриманий нашим бюджетом» [9].

Ключовими галузями для інвестицій у 2021–2023 роках були: агропромисловий комплекс (завдяки земельній реформі та високому рівню розвитку аграрного сектору, АПК залишається однією з найпривабливіших галузей. Попит на українське зерно та олійні культури на світових ринках зберігається), ІТ та діджиталізація

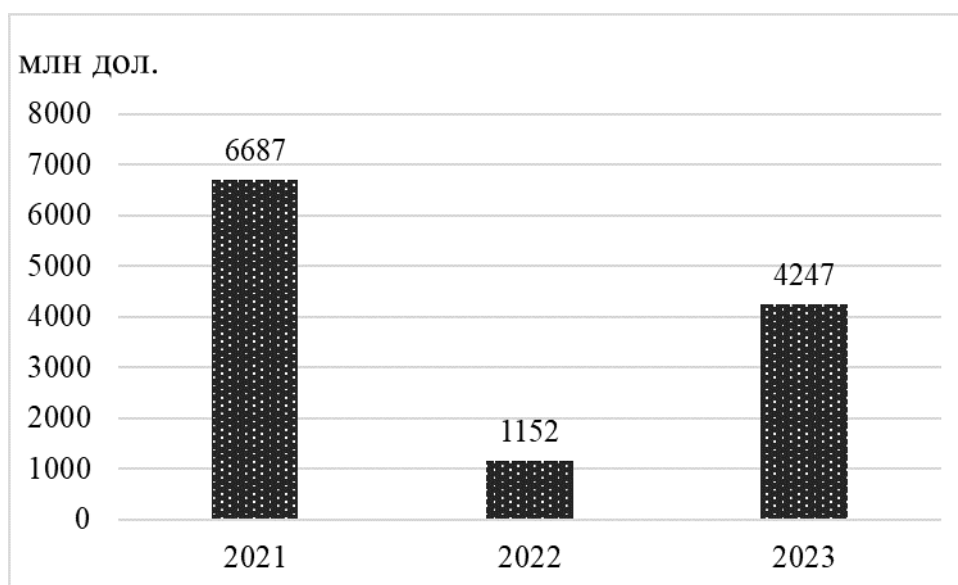

Рисунок 4 – Динаміка обсягу прямих іноземних інвестицій в 2021–2023 роках, млн дол. США

Джерело: складено автором на основі даних [8]

(Україна зміцнила свої позиції як IT-хаб із висококваліфікованими спеціалістами. Експорт IT-послуг зростає навіть під час війни), альтернативна енергетика (до 2022 року активно розвивалася галузь «зеленої» енергетики (сонячні, вітрові електростанції)). Інтерес до сектору зменшився через військові ризики, але залишився перспективним у довгостроковій перспективі), інфраструктура та логістика (через необхідність відновлення пошкодженої інфраструктури після війни ця галузь стане ключовою для інвесторів у найближчі роки), відновлення промисловості (у 2023 році сформувався попит на інвестиції у відновлення промислових потужностей, зруйнованих війною).

Потрібно також відзначити, що передусім інвесторів цікавлять галузі, в яких підприємства за короткий час можуть забезпечити повернення капіталу з одержанням найбільшого прибутку. З огляду на це найпривабливішими в українській економіці у 2023 році були промисловість (38,9% від усіх прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку України) та оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (17,0%). На підприємства будівельної галузі залучено близько 2,9% від усього обсягу прямих іноземних інвестицій.

Інвестиційна привабливість будівельної галузі України у 2021–2023 роках залежала від макроекономічних умов, галузевих реформ, попиту на будівельні послуги та впливу війни на економіку і інфраструктуру.

У 2021 році будівельна галузь демонструвала зростання, спричинене інфраструктурними проектами в межах програми «Велике будівництво», а також відновленням після пандемії. Сектор приваблював інвесторів завдяки великому попиту на житло, інфраструктурні проекти та низькі витрати на робочу силу.

У 2022–2023 роках багато підприємств та об'єктів були знищені, що зумовило спад галузі у 2022 році. Виникла необхідність у відновленні житлових і промислових об'єктів, що створило нові можливості для будівельних компаній.

У 2023 році міжнародні донори (Світовий банк, ЄС, США) виділили кошти на відновлення зруйнованої інфраструктури. Відзначається збільшення кількості тендерів на ремонт доріг, мостів, будівництво соціальної інфраструктури (лікарень, шкіл).

Перевагами інвестування у будівельну галузь України на сьогодні є: потреба у відновленні (значний обсяг зруйнованої інфраструктури створює потенціал для будівельних компаній), державна підтримка (програми відновлення та фінансування будівництва соціальної інфраструктури), висока маржинальність (високий попит на послуги будівельних компаній у великих проектах відновлення).

Інвестиційно привабливими на даний час є сфера інфраструктурного будівництва (ремонт

і будівництво доріг, мостів, транспортних вузлів, відновлення інженерних комунікацій), житлове будівництво (будівництво нового житла для внутрішньо переміщених осіб, реконструкція пошкоджених житлових об'єктів), промислове будівництво (відновлення промислових об'єктів у західних та центральних регіонах України), енергетична інфраструктура (будівництво об'єктів «зеленої» енергетики, відновлення пошкоджених енергетичних систем).

У перспективі будівельна галузь України стане однією з основних для інвестування в рамках програми відновлення країни після війни. А малі та середні будівельні підприємства матимуть можливості для участі у проектах реконструкції.

Шляхи підвищення інвестиційного іміджу України.

Для того щоб визначити ефективні методи залучення інвестицій в Україну, розглянемо досвід зарубіжних країн у створенні сприятливого інвестиційного клімату.

Сінгапур є одним із найуспішніших прикладів створення інвестиційного клімату. Уряд Сінгапуру створив ефективну систему боротьби з корупцією та забезпечив прозорість у веденні бізнесу. Податкова політика характеризується низькими корпоративними податками та угодами про уникнення подвійного оподаткування з багатьма країнами. Країна має розвинену транспортну та цифрову інфраструктуру. Підтримка інновацій здійснюється за допомогою державних програм стимулювання технологічних стартапів та інновацій.

Ірландія привертає іноземні інвестиції завдяки: низькому корпоративному податку (12,5%); членству в ЄС (забезпечення доступу до європейського ринку); освіченій робочій силі (уряд активно інвестує в освіту та професійну підготовку населення); технологічному сектору (залучення великих компаній, таких як Google та Facebook).

Польща успішно використовує європейські фонди для покращення інвестиційного клімату, створюючи спеціальні економічні зони (податкові пільги для інвесторів у певних регіонах), реалізуючи інфраструктурні проекти (масштабне будівництво доріг, залізниць та логістичних центрів) та підтримуючи програми співфінансування інвестицій.

Китай залучає інвесторів завдяки створенню спеціальних економічних зон, надаючи податкові пільги і спрощуючи регуляторні процедури. Китай активно спрямовує інвестиції у інфраструктуру, будуючи сучасні порти, аеропорти і транспортні коридори. Ринок праці в Китаї характеризується великою кількістю кваліфікованої, але доступної робочої сили.

Україна може використати досвід цих країн для покращення інвестиційного клімату шляхом запровадження прозорих регуляторних механізмів та системи відносин між бізнесом і державою, впровадження цифрових платформ для отримання

дозволів і ліцензій, надання податкових пільг та стимулів для інвесторів та забезпечення ефективної боротьби з корупцією шляхом впровадження суворих покарань за корупцію.

Залучення інвестицій в умовах війни є складним завданням, але можливим за умови впровадження ефективних заходів, які мінімізують ризики для інвесторів і створюють привабливі умови для капіталовкладень. Основні шляхи залучення інвестицій в воєнну Україну:

- гарантії безпеки для інвесторів шляхом страхування воєнних ризиків за допомогою створення спеціальних програм страхування інвестицій, наприклад, за підтримки міжнародних організацій (МВФ, Світовий банк, Міжнародна фінансова корпорація) та надання державних чи міжнародних гарантій повернення капіталу навіть у разі форс-мажорних обставин;

- підтримка з боку міжнародних партнерів та залучення інвестицій через міжнародні донорські програми, наприклад, ЄС, G7, USAID; реалізація спільних проектів із міжнародними фінансовими організаціями;

- реалізація інфраструктурних проектів та залучення інвесторів до відбудови мостів, доріг, енергетичних об'єктів України;

- залучення діаспори та приватних інвесторів шляхом випуску спеціальних «воєнних облігацій» для української діаспори та міжнародних інвесторів та створення платформ для залучення коштів на конкретні проекти;

- інформаційна кампанія – активне висвітлення успіхів реформ та можливостей для

інвесторів через міжнародні форуми, виставки, конференції; посилення роботи інституцій, які займаються залученням іноземних інвестицій (наприклад, UkraineInvest);

- підготовка до післявоєнного відновлення шляхом інвестування у майбутні проекти відбудови, які матимуть високу рентабельність, розробка довгострокової стратегії відновлення країни з конкретними планами для інвесторів.

Незважаючи на виклики, Україна має можливість для залучення інвестицій навіть під час війни, використовуючи міжнародну підтримку, реформування внутрішніх процесів та створення сприятливих умов для інвесторів. Комплексний підхід до вирішення цих завдань дозволить закласти основу для економічного відновлення та зростання.

Висновки. У 2021–2023 роках інвестиційна привабливість України зазнала суттєвих коливань під впливом внутрішніх реформ і зовнішніх шоків, зокрема повномасштабної війни. У 2021 році спостерігалось зростання інтересу інвесторів завдяки економічним реформам та покращенню макроекономічних показників. Починаючи з 2022 року, війна суттєво підірвала ділову активність, посиливши ризики і змусивши багато компаній переглянути свої інвестиційні стратегії. Проте навіть в умовах війни окремі галузі, такі як ІТ, агросектор, будівельна галузь і оборонна промисловість, залишилися привабливими. Поступове відновлення у 2023 році та зростання підтримки міжнародних партнерів закладають основу для майбутнього поживлення інвестиційного клімату.

Список використаних джерел:

1. WORLD BANC GROUP. The World Bank In Ukraine. URL: https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/overview?utm_source=chatgpt.com
2. Макогон Ю.В., Лисенко К.В. Інвестиційна привабливість України в умовах трансформації світового господарства. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2012. № 1(1). С. 7–13.
3. Мокій А.І., Гурняк І.Л., Дацко О.І. Інституційні чинники формування загроз інвестиційній безпеці України. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2014. № 121(II). С. 74–88.
4. Козоріз М.А., Музика І.С. Методичні засади оцінки кредитного потенціалу регіону. *Фінанси України*. 2012. №6. С. 58–67.
5. Пересада А.А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Видавництво «Лібра», 1998. 392 с.
6. ЕВА: Індекс інвестиційної привабливості України: Зміни та очікування. URL: <https://ua.sudohodstvo.org/eba-indeks-investychnoyi-pryvablyvosti-ukrayiny-zminy-ta-ochikuvannya/>
7. Що з бізнесом? Короткий огляд економічних підсумків 2023 року. URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/shho-z-biznesom-korotkij-oglyad-ekonomichnih-pidsumkiv-2023-roku>
8. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Ковель П.М. Аналіз надходження прямих іноземних інвестицій в Україну. *Бізнесінформ*. 2024. № 3. С. 87–95.

References:

1. WORLD BANC GROUP. The World Bank In Ukraine. Available at: https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/overview?utm_source=chatgpt.com
2. Makohon Y. V., & Lysenko K. V. (2012) Investytsiina pryvablyvist Ukrainy v umovakh transformatsii svitovoho hospodarstva [Investment attractiveness of Ukraine in the context of global economic transformation]. *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektualnoi vlasnosti – Theoretical and Practical Aspects of Economics and Intellectual Property*, vol. 1(1), pp. 7–13. (in Ukrainian)

3. Mokii A. I., Hurnyak I. L., & Datsko O. I. (2014) Instytutsiini chynnyky formuvannia zahroz investytsiinii bezpetsi Ukrainy [Institutional factors in the formation of threats to Ukraine's investment security]. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn – Current Issues of International Relations*, vol. 121(II), pp. 74–88. (in Ukrainian)
4. Kozoriz M. A., & Muzyka I. S. (2012) Metodychni zasady otsinky kredytnoho potentsialu rehionu [Methodological principles for assessing the credit potential of a region]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, vol. 6, pp. 58–67. (in Ukrainian)
5. Peresada A. A. (1998) *Investytsiinyi protses v Ukraini* [The investment process in Ukraine]. Kyiv: Vydavnytstvo «Libra». (in Ukrainian)
6. EBA: Indeks investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy: Zminy ta ochikuvannia. [European Business Association. Ukraine investment attractiveness index: Changes and expectations]. Available at: <https://ua.sudohodstvo.org/eba-indeks-investytsiinoi-pryvablyvosti-ukrayiny-zminy-ta-ochikuvannia/> (in Ukrainian)
7. Shcho z biznesom? Korotkyi ohliad ekonomichnykh pidsumkiv 2023 roku [Kyivstar HUB. What's going on with business? A brief overview of Ukraine's economic results in 2023]. Available at: <https://hub.kyivstar.ua/articles/shho-z-biznesom-korotkij-oglyad-ekonomichnih-pidsumkiv-2023-roku> (in Ukrainian)
8. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy: ofitsiinyi sait [State Statistics Service of Ukraine. Official website]. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (in Ukrainian)
9. Kovel P. M. (2024) Analiz nadkhodzhennia pryamykh inozemnykh investytsii v Ukrainu [Analysis of the inflow of foreign direct investment into Ukraine]. *Biznesinform – Business Inform*, vol. 3, pp. 87–95. (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 01.05.2025